

Principer och taktik: socialister som använder Demokratiska partiets valsedlar

Bidrag till en debatt, Paul Le Blanc, Rob Lyons och Matthew Strauss

Innehållsförteckning

Förord av Paul Le Blanc.....	1
Socialister, Demokratiska partiet och Sanders' kampanj.....	2
Kritik av de tio punkterna.....	4
Framåt till en socialistisk massrörelse: svar till Rob Lyons.....	6
Folkfronter, klassoberoende, nya verkligheter och tajming.....	7
Imperialismen, Franklin D Roosevelt och Bernie Sanders.....	8
Sanders' kampanj: befrämja imperialismen eller ett socialistiskt medvetande?.....	9
Den oberoende masskampens centrala roll.....	10
Vad bör göras?.....	12
Genmåle till Pauls Le Blancs svar.....	13
Moralism och en marxistisk metod för att utforma strategi och taktik.....	15
Tidlösa frågor om gott och ont.....	15
Materiell verklighet här och nu.....	16
Slutsatser av Trotskijs metod och taktiska förhållningssätt.....	16
Oberoende sammanfattning och kommentar till de 10 punkterna.....	18
Appendix: föredrag inför Rosa Luxemburg-symposiet vid S19.....	20

Förord av Paul Le Blanc

Med inledningen på en mening, ”dessa 10 punkter anger var mitt tänkande om vissa frågor står idag”, startade jag en storm i det lilla glaset på min Facebook-sida, även om stormen – som den nu var – svepte igenom andra webbplatser och utanför Internets virtuella verklighet.

Det som orsakade debatten var 10 ganska kortfattade punkter om hur jag ansåg att revolutionära

socialister borde reagera på socialister som ställde upp på Demokratiska partiets vallistor (där den hittills mest berömda är kongressledamoten Alexandria Ocasio-Cortez) och den besläktade frågan om Bernie Sanders' kampanj. Många hade antagit att jag skulle ge uttryck för ”revolutionärt förkastande” – och det faktum att jag uttryckte något annat förvånade många.

Emojisarna* på min Facebook-sida visade (14 juli kl 10.30 fm.) att 125 personer gillade det jag hade skrivit och 12 personer älskade det – till skillnad mot vad jag tolkar som negativa reaktioner: 5 personer uttryckte ett chockat ”wow”, 3 uppvisade tårar, 3 uttryckte ilska och en skrattade åt mig. Jag är också helt klar över att inte alla som har läst det jag skrev valde att klicka på en emoji.

I själva verket gick den faktiska diskussionen längre än ytliga ikoner, även om det inte helt saknades en icke ikonisk ytlighet. Det uttrycktes avsevärd oenighet med det jag sade. En del av mina vänner på Facebook gick längre än mycket tydlig oenighet, och visade – med en sjabbighet som gjorde mig bestört – att de knappast var verkliga ”vänner” alls. Men bättre än det var många korta, och även lite längre, inlägg, som var kritiska men som jag tycker var en del av en värdefull diskussion om vad socialister ska göra här och nu. Jag försökte svara respektfullt och med verkligt intresse och tacksamhet på en sådan kamratlig kritik.

Det fanns absolut ett stort antal mycket genomtänkta frågor och kritik. Men redan tidigt stack en kamrat ut i diskussionen – Rob Lyons från Socialist Action – eftersom han försökte ge en sammanhängande och systematisk kritik, punkt för punkt. Efter att jag hade besvarat hans omfattande inlägg, svarade han på ett sätt som hjälpte till att utveckla diskussionen ytterligare. Det framkom hjälpfulla klargöranden som ledde till att förmodade skillnader kunde snävas in, och gjorde det möjligt att på ett tydligare, mer fokuserat sätt identifiera de faktiska meningsmotsättningarna. Ingen av oss påstår sig ha sista ordet här, men det tycks mig som om vår ordväxling – delvis därför att den är ganska systematisk – kan hjälpa till att klargöra några av debattens tvistefrågor. Så jag har samlat vårt meningsutbyte tillsammans med de inledande tio punkterna.

Ett annat framstående bidrag var Matthew Strauss' inlägg. Han brottades med det jag hade sagt, och med virveln av svar och gensvar, och gjorde något som var ovanligt i denna speciella diskussion. Han försökte med egna ord upprepa det faktiska innehållet i mina första 10 punkter. Sedan försökte han ta fram det som för honom verkade vara punkternas verkliga innebörd och funderade hur de kan hänga ihop med de revolutionärt socialistiska övertygelser som jag alltid har uttryckt under årens lopp och som jag aldrig har förnekat. När han gör det, varken ”bevisar” han det riktiga i min ståndpunkt eller nödvändigtvis uttrycker att han är överens med den. Men det han har gjort bidrar enligt min åsikt också till att klargöra de frågor som debatteras. Jag tar därför också med det i denna lilla samling. Eftersom han hänvisar till mina kommentarer i panelen om Rosa Luxemburg på konferensen *Socialism 2019*, har jag lagt till dem som ett appendix.

För att göra genomläsningen lite lättare har jag, med Robs och Matthews godkännande, lagt till titlar (och i mina egna bidrag också underrubriker), och har även gjort en del språkgranskning och mycket lätt redigering.

Socialister, Demokratiska partiet och Sanders' kampanj

Av Paul Le Blanc

* Emoji är en liten bild eller "ikon" som vill förmedla en känslouttryck – Wikipedia.

1. Revolutionära socialister ska förbli självständiga från Demokratiska partiet – som historiskt har kontrollerats av ivriga anhängare till kapitalismen och imperialismen, och vars inre strukturer och dynamik säkerställer att det inte kommer att förändras. Socialister som verkar i detta sammanhang har traditionellt komprometterat sig själva på ett ödesdigert sätt, och Demokratiska partiet har alltid försökt vattna ur och stänga ute verklig kamp för social och ekonomisk rättvisa med hjälp av falsk vänskap och lockbeten om att uppnå något praktiskt.

2. Vi står inför en ny situation – en utbredning och fördjupning av kapitalismens kris tillsammans med ett utbredd fenomen där öppna socialister utnyttjar möjligheten att stå på Demokratiska partiets valsedlar för att hjälpa till att bygga en klart socialistisk rörelse. Det vore ett misstag om revolutionära socialister skulle förneka den verklighet som har skapat en stor vänsterflygel i den amerikanska politikens mittfåra, förvisso otillräcklig men definitivt där.

Öppet socialistiska kandidater som har en chans att bli valda bör åtminstone få ett kritiskt stöd från revolutionära socialister, även när de ställer upp på Demokratiska partiets valsedlar. Kritiken bör formuleras så att den låter rimlig även för andra anhängare till dessa kandidater, och bör rikta in sig på kandidaternas felaktiga ståndpunkter (eller där de håller tyst), och inte föras fram som fördömanden utan som viktiga och användbara tillrättalägganden. Poängen är att bygga en socialistisk medvetenhet och väcka ett kritiskt tänkande hos allt fler människor – tusentals och miljontals.

4. När öppet socialistiska kandidater som har kommit med på Demokratiska partiets valsedlar ställer upp i allmänna val är det rimligt för revolutionära socialister att rösta på dem och uppmuntra andra att göra detsamma – inte som Demokrater utan som socialister. Samtidigt är det klokt att bygga självständiga, icke parlamentariska sociala rörelser som kämpar mot alla sorters förtryck och utsugning, och kräva av kandidaterna (i synnerhet om de vinner) att de stöder dessa rörelser rättmätiga krav och tar ansvar för dem.

5. Bernie Sanders' kampanjer 2016 och 2019 har varit öppna för giltig kritik (och sådan kritik ska uttryckas öppet). Men kampanjerna har uttryckt en bred och djup radikaliserings i det amerikanska samhället, och har också dramatiskt hjälpt till att ge upphov till socialistiskt tänkande i den politiska huvudfaran. Som sådana är de värda kritiskt stöd från revolutionära socialister.

6. Sanders är kvalitativt annorlunda än alla andra "progressiva" presidentkandidater i Demokratiska partiet, eftersom han öppet kritiserar kapitalismen och för fram socialismen som ett alternativ. Hans otillräckliga sätt att definiera saker bör kritiseras. Men Demokratiska partiets ledare ser honom som sin fiende, och de kommer att göra allt i sin makt för att besegra honom. I detta sammanhang bör revolutionära socialister stöda honom, om än kritiskt.

7. När Sanders ställer upp i primärvalen kommer det att hjälpa till att skapa ett socialistiskt medvetande bland massorna. Om han vinner kommer det att innebära stora dilemman – eftersom den härskande klassen (i de Demokratiska och Republikanska partierna, inom media, militären, i hela ekonomin) är helt emot honom, och det finns ännu inte en tillräckligt stark socialistisk massrörelse för att övervinna denna enorma fiendtlighet. Det skapar möjligheter till antingen (a) kapitulation, förlust och demoralisering, eller (b) intensiv kamp som vi högst troligt kommer att förlora, men som – på grund av det är en kompromisslös kamp för en bättre framtid – kommer att lämna efter sig en mäktig rest av intensiv ilska, stridbarhet och en växande revolutionär gnista.

8. I det mycket osannolika fall att Sanders vinner Demokratiska partiets nominering till president,

bör revolutionära socialister stöda honom och driva hårda kampanjer för honom – längs linjerna i punkt 2 och 3 ovan. Det är ytterst osannolikt att Sanders själv kommer att kunna ge ett revolutionärt ledarskap, vilket gör det nödvändigt med en öppenhjärtig men intelligent uttryckt kritik från revolutionära socialister, och gör det också särskilt viktigt att bygga icke parlamentariska rörelser – inom ramen för att arbeta hårt för hans seger i valet.

9. I det osannolika fall att Sanders vinner presidentvalet bör revolutionära socialister vara förberedda på intensiv kamp (i vissa fall kanske på liv och död) och för ett mycket möjligt nederlag, som, om det genomförs effektivt, kommer att öka radikaliseringsen bland de 99% – och ge en grundval för fördjupat medvetande och framtida kamp.

10. Den relativt kortsiktiga taktiska inriktning som har skisserats ovan ska betraktas inom ramen för den klassiska revolutionärt marxistiska strategiska inriktningen, som är beroende av att det finns ett stort skikt inom arbetarklassen med ett socialistiskt medvetande, och som är redo och alltmer organiserat för att kämpa mot förtryck och utsugning. En central inriktning för revolutionära socialister idag måste vara att hjälpa till att få till stånd detta skikt.

Kritik av de tio punkterna

Av Rob Lyons

Jag funderar alltid över allt som Paul Le Blanc skriver (och som jag har läst), eftersom hans sätt att uttrycka sig gynnar en seriös analys. Så när han för fram en kontroversiell ståndpunkt offentligt och är fullt medveten om att den kommer att orsaka en rad svar, så är det väl värt att analysera den, och läsa igenom innehållet noga. Så som svar på hans funderingar gör jag följande anmärkningar, i två delar.

Del 1:

1. Hans första punkt är ytligt sett en upprepning av Demokratiska partiets karaktär, och den fälla det utgör för socialister som arena för deras arbete. Men den utmärker sig genom att den saknar det som är kärnfrågan för revolutionärer sedan Marx' och Engels' dagar.

Paul undviker den centrala orsaken varför man INTE ska arbeta i Demokratiska partiet, det vill säga behovet att dra en skarp skiljelinje mellan borgerliga politiska bildningar och de politiska organisationer som betonar och pekar ut vägen framåt mot KLASSENS OBEROENDE. Paul underlåter att ta itu med frågan om att sprida illusioner om de imperialistiska partierna, det vill säga den centrala politiska frågan för att skapa ett revolutionärt socialistiskt medvetande bland massorna.

Men den stora gamla elefanten går inte bara att ignorera.

2. Paul gör gällande att det är en ny situation, som har nödvändiggjorts genom att det uppstått en massiv attraktionspol till vänster. För det första går det mycket väl att diskutera huruvida det är en ny situation eller en nutida repris av debatterna kring att använda Democratic Farmer-Labors valsedlar och kandidatstatus. Jag vidhåller den sistnämnda åsikten, eftersom vi ända sedan denna tid, och sedan Nonpartisan League i North Dakota, har upplevt en rad olika exempel på radikaliseringsringar som har uttryckts i Demokratiska partiet.

Paul är historiker och känner mycket väl till hur många gånger scenariot ”den här gången är det

annorlunda” har dragits fram av en reformistisk och socialdemokratisk vänsterminoritet i Demokratiska partiet. Ända sedan Franklin D Roosevelt och fram till Kennedy, McCarthy, McGovern, Jesse Jackson och Regnbågskoalitionen, till Obama och nu Sanders, utgör den politiska hajpen kring dessa verkliga och oftast falska progressiva en viktig ideologisk del som formar den förhärskande politiska diskussionen, och dessa fenomen presenteras som ett verkligt och nästan uppnåeligt mål som är värt att sträva efter för de som är intresserade av mål som går att uppnå. Förändring som vi kan tro på.

Den andra fråga som ställs i Pauls punkt två är det han kallar uppkomsten av en massiv attraktionspol som rör sig åt vänster, och som den revolutionära socialistiska vänstern behöver ta upp kampen med. Det kräver allvarliga frågor. Utöver att DSA [Democratic Socialist of America] på pappret har omkring 50.000 medlemmar, så verkar medlemmarnas främsta fokus, med mycket få undantag, vara valaktivitet, att slå på trumman för Bernie, eller så är de aktivister från andra politiska traditioner som försöker påverka DSA-medlemmarna, eller rekrytera dem till sina egna strömningar.

Men jag har ännu så länge inte sett någon verklig studie av DSA-medlemmarnas klassammansättning, deras yrkesstatus och deras allmänna aktivitetsnivå.

3. Pauls punkt 3 och 4 är där teorierna prövas i verkligheten. Att han rekommenderar en röst på Demokrater, på vilken sorts socialdemokrat eller reformist som helst, skiljer honom från den amerikanska vänsterns lärdomar: inga röster på imperialismens partier, någonsin. Hans och Todd Chrestiens kapitulation i denna fråga är ett steg bakåt för USA:s vänster.

Jag använder ordet kapitulation på ett medvetet men inte moraliserande sätt. Den nordamerikanska imperialismens ideologi har sina filosofiska rötter i den brittiska empirismen och pragmatismen. Den använder en kraftfull och försåtlig metod för att forma uppfattningen av världen kring oss, och dess metod för att tillkännage och sprida sina budskap är väl dokumenterad. Dess pragmatiska del säger till oss att vara praktiska och ta itu med frågor som dess empiriska del betonar.

Det faktum att denna diskussion överhuvudtaget äger rum är bevis för det, ty debatten i den revolutionära vänstern – som är teoretiskt svag och har ännu svagare organisatorisk förmåga – formas av den valcirkus som utgör den amerikanska politiken. Det faktum att en internationellt känd marxistisk historiker talar för en röst på den globala imperialismens främsta parti visar till vilket bedrövligt tillstånd denna vänster har förfallit.

Vid detta tillfälle är det helt berättigat att fråga Paul: vad är det för skillnad mellan din ståndpunkt och det amerikanska kommunistpartiets? Folkfronteri någon?

4. Punkterna 5 till 8 kan ifrågasättas utifrån några olika utgångspunkter. Paul påstår att Sanders är annorlunda, och att hans kandidatur kommer att ge upphov till ett socialistiskt massmedvetande. Det är sant att Sanders använder ”S-ordet”, men Paul är fullt medveten om att den socialism som Sanders förespråkar bara är en kapitalism med en välfärdsstat, imperialism med gratis sjukvård. Att försöka hävda att det utgör ett ”socialistiskt massmedvetande” kräver en medveten förvanskning av vad socialismen utgör.

Många kommentatorer har redan utmanat uppfattningen att Sanders på något sätt är annorlunda, och har pekat på de likheter han har med den andra vänsterimperialisten F D Roosevelt. Att stöda Sanders är att stöda en imperialist – punkt, game, set och match. De yngre kamraterna i ISO

[International Socialist Organisation] behöver inte någon med Pauls resning för att sprida illusioner om imperialisternas förmåga att agera i arbetarklassens intressen.

5. Jag tycker att Pauls punkt nummer 9 är obegriplig, trots att jag har läst igenom den flera gånger. För mig verkar han säga att klasskampen ska vila tills resultaten från USA:s primärval och de nationella valen är klara, om Sanders vinner. I så fall tror jag att den strejkvåg som äger rum i en hel rad sektorer agerar oberoende av Sanders' anhängares aktivitet, och att den amerikanska imperialismens kampanj för att tvinga ner de amerikanska medborgarnas löner och levnadsstandard också är oberoende av valperioden.

Punkt nummer 10 är den för mig mest intressanta punkten. Låt mig formulera den som jag förstår den: den nuvarande politiska tidpunkten ger den revolutionära vänstern möjlighet att gå in i en reformistisk politisk massorganisation, och på grund av den politiska dynamiken i Demokratiska partiet kommer en ideologisk kris att hjälpa till att utkristallisera uppkomsten av en revolutionär massförtrupp som attraktionspol, som på relativt kort tid kommer att bryta med den nordamerikanska imperialismens viktigaste parti.

Jag tror att det någorlunda beskriver Pauls och hans medresenärers i DSA ståndpunkt. Han hävdar att det är så vi ska "samarbeta" med Sandersanhängarna och de som rör sig åt vänster. Med tanke på hur viktigt det är att inte ge ett ens stöd till den amerikanska imperialismens politiska företrädare, är det inte mer än rätt att fråga Paul, om det inte finns några andra sätt att samarbeta med denna massa som är på väg åt vänster? Eller att det, med tanke på den allmänna enigheten att det sedan den finansiella härdsmlåtan 2008 har funnits en allt större kris för tilltron till systemet och en därav följande radikaliserings, finns andra och mer fruktbara sätt att ingripa i den spirande massrörelsen?

Vore det inte viktigare att skapa en klasskampsinriktad pol av lärare i de två främsta lärarförbunden i USA än att satsa allt på Jeff Sharkey, en mycket inflytelserik person i DSA-avdelningen i Chicago? Är det inte viktigare att ingripa i *Teamsters for a Democratic Unions* kamp mot Hoffa-versionen av kapitalets högra hand bland arbetarna? Är det inte viktigare att bygga en rörelse för "Bort med tassarna från Venezuela", visa de massor som rör sig åt vänster att de Latinamerikanska folkens fiender är samma personer som de vill välja till kongressen?

När man kör fast i DSA:s engagemang i den valcirkus som tas för borgerlig demokrati inom en allt mindre del av USA:s väljarkår, måste man med andra ord ge upp alla anspråk på att "bygga sociala rörelser". Det finns inga tecken på att DSA är intresserat av att bygga några sådana, inte ens kampen för enhetlig sjukvårdsförsäkring, utan litar istället till en strategisk inriktning att välja imperialistiska politiker.

Och det, min vän Paul, är vad din politiska ståndpunkt kokar ner till, om den kläs av konstgreppet "socialistiskt medvetande".

Framåt till en socialistisk massrörelse: svar till Rob Lyons

Av Paul Le Blanc

Jag uppskattar ditt allvarliga försök till en seriös kritik, Rob. Jag kommer att ta itu med de olika punkter du tar upp, men det kommer att ta lite tid.

Folkfronter, klassberoende, nya verkligheter och tajming

Du skriver: ”vad är det för skillnad mellan din ståndpunkt och CPUSA [det amerikanska kommunistpartiets]?” Du tillägger blygt: ”Folkfronteri någon?” Med undantag för perioden med Progressiva partiet i slutet av 1940-talet, har CPUSA historiskt sedan 1935 lutat åt att gå upp i Demokratiska partiet, stöda prokapitalistiska liberaler, uppmana till ett block mellan centern-vänstern mot yttersta högern (och har ofta definierat ”liberaler” som mer eller mindre moderata till konservativa Republikaner). Det är inte min ståndpunkt. Jag är inte för det.

Som du antyder härrör CPUSA:s linje från det Folkfrontsperspektiv som utvecklades under Stalin 1935, och formulerades av Georgij Dimitrov vid Kommunistiska internationalens sjunde världskongress. Dimitrov hävdade att mänskligheten inte stod inför valet kommunism eller kapitalism utan istället mellan demokratisk kapitalism och fascism. Det är inte min ståndpunkt. Han hävdade att kommunister och socialister under en tid måste alliera sig, inte bara med varandra utan också med liberala kapitalistiska politiker. Det är inte min ståndpunkt. Jag är inte för att ”stöda Demokraterna” – jag är för att i detta speciella kritiska ögonblick stöda socialister som utnyttjar Demokratiska partiets valsedlar. Jag tror inte att det är förutsättningslöst och än mindre permanent. Jag tror att det är rimligt nu, men situationen kommer nödvändigtvis att förändras, och ganska snabbt.

Vare sig det jag har fört fram är rätt eller fel, så är det inte CPUSA:s ståndpunkt eller Folkfrontens.

Jag anser att det du kallar den ”gamla elefanten i rummet” om klassens oberoende behandlas i min punkt nummer 1, så jag medger att jag är förvirrad om påståendet att jag har ignorerat den.

De två kritiska punkterna mot punkt 2 är att (a) situationen vi står inför inte på något sätt är ny (det har funnits vänsterinriktade kandidater som har ställt upp som Demokrater tidigare), och att (b) jag underlåter att göra en klassanalys av DSA.

(a) Jag håller inte med om att det inte är något nytt. Frånsett den nuvarande verkligheten med den aktuella kapitalistiska krisen och radikaliserings, och för att av utrymmesskäl hålla det hela enkelt, så är det ett faktum att varken F D Roosevelt, eller Kennedy, eller McCarthy, eller McGovern, eller Jesse Jackson, eller Obama, förde fram öppet socialistiska tankar i den politiska huvudfåran – så det är annorlunda.

(b) DSA står inte i centrum för min artikel, men om vi gör en klassanalys av den (och än mer av de som har röstat på Sanders och de andra socialister som ställer upp på Demokratiska partiets valsedlar), så tror jag att vi kommer att se att den huvudsakliga sociala sammansättningen överensstämmer med Engels’ fotnot i Kommunistiska manifestet när han 1888 definierade arbetarklassen. Jag lägger märke till att Rob inte kräver en liknande sociologisk analys (eller ens sammanräkning av medlemsantalet) av någon annan vänstergrupp i USA – men jag är benägen att tro att deras medlemmar, även om de är få, också tenderar att vara en del av en eller annan sektor av arbetarklassen.

Vad gäller mina punkter 3 och 4, ”där teorierna prövas av verkligheten”, tar Rob, om jag förstår honom rätt, upp tre saker (utöver de förvirrande filosofiska hänvisningarna). En är att jag förespråkar ”en röst på Demokrater, på vilken sorts socialdemokrat eller reformist som helst”. En annan är att Demokratiska partiet är ett imperialistiskt parti. En tredje är att jag förespråkar ”en röst på den globala imperialismens främsta parti”. Jag tycker att Robs andra punkt är mitt i prick: Demokratiska

partiet är ett imperialistiskt parti. Den första och tredje punkten anser jag missar målet. Jag klargör att jag är för att rösta på öppna socialister (inte vilken reformist som helst) som ställer upp på Demokratiska partiets valsedlar, att jag är för att rösta på dessa speciella kandidater som socialister och inte som Demokrater (och förvisso inte på Demokratiska partiet som sådant), och att jag är för kritiskt stöd – som till exempel skulle innebära att kritisera alla sådana kandidater som lutar åt krig eller imperialism.

För att upprepa det jag betonade i mitt tillbakavisande av anklagelsen att jag förespråkar en Folkfront, så tror jag inte att denna situation är förutsättningslös och än mindre permanent. Jag tror att det är rimligt nu, men dynamiken kommer nödvändigtvis att förändras och ganska snabbt. Och det hänger ihop med den pågående kapitalistiska krisens utveckling och även Demokratiska partiets kapitalistiska och imperialistiska karaktär, som inte kommer att tillåta att en sådan socialistisk utmaning fortsätter. (Om det skulle hända att socialisterna i fråga beslutar att gå med på partiledningens kapitalistiska och imperialistiska diktat, så kommer situationen också att förändras, eftersom de då förlorar sin radikaliserande bas.)

Imperialismen, Franklin D Roosevelt och Bernie Sanders

Om vi plockar bort allt som ingår i retoriken, så börjar den inledande avdelningen i Robs Del två med att ta upp fem saker. En är att Sanders' offentliga definition av socialism inte går längre än en kapitalistisk välfärdsstat (vilket är sant). En annan är att kapitalismen inte går att skilja från imperialismen (vilket är sant). En tredje är att Sanders därför är imperialist – och stöder ”imperialism med sjukvård” (som jag tycker är fel, och är på gränsen till att bara vara ett debattknep). En fjärde sak är antingen att (a) det är vad jag kallar ”socialistiskt massmedvetande” (vilket är fel) eller (b) att det är den enda sortens ”socialistiskt massmedvetande” som kan uppstå bland Sanders' anhängarmassor (vilket är fel) eller (c) båda.

Utifrån detta fortsätter Lyons med att föra fram ytterligare fyra punkter. En är att F D Roosevelt var vänsterimperialist (enligt min åsikt till hälften sant – men en imperialist var han förvisso), en andra att en del kommentatorer har konstaterat likheter mellan F D Roosevelt och Sanders (vilket är sant) och en tredje att Sanders är en vänsterimperialist (enligt min åsikt till hälften sant – även om han förvisso är vänster). Den fjärde punkten är att de ”yngre kamraterna i ISO [inte] behöver ... någon med Pauls resning för att sprida illusioner om imperialisternas förmåga att agera i arbetarklassens intressen” (vilket förvisso är sant, även om den mening Rob ger dessa ord baktalar yngre kamrater, och om jag förstår honom rätt förtalar mig).

En avgörande fråga i det Rob hävdar (eller som han framställer det, ”punkt, game, set och match”) är att Sanders är en imperialist. Utifrån det jag ser, stämmer inte det, om man menar att medvetet hylla och förespråka imperialism, som jag definierar som ekonomisk expansion utanför sitt eget land för att säkerställa marknader, råvaror och investeringsmöjligheter i syfte att gynna ackumuleringen, om så behövs – och i sanning faktiskt – på bekostnad av den stora majoriteten av världens folk. Det kanske är så att Rob är överens om att Sanders faktiskt inte är någon imperialist i den meningen (vilket F D Roosevelt verkligen var). Den kan vara så att Rob antingen menar (a) att han genom att definiera socialismen som en kapitalistisk välfärdsstat åtminstone oavsiktligt stöder ett system som till sin natur är imperialistiskt (vilket är sant), eller (b) att han ibland inte bekämpar, eller till och med håller med om sidor av USA:s utrikespolitik som är en del av det imperialistiska

systemet (vilket är sant), eller (c) båda. Allt detta förklarar delvis varför jag hela tiden talar om KRITISKT stöd, och betonar vikten att öppet kritisera misstag och begränsningar i ståndpunkterna hos Sanders och andra socialister som utnyttjar Demokratiska partiets valsedlar.

Det som verkar vara antaganden i hur Rob lägger fram sina argument är tre lögner. En är att syftet med Sanders' bemödanden är att lura en majoritet av folket som skulle kunna bli socialistiskt att istället stöda kapitalism och imperialism. En andra är att den verkliga tanken i det Sanders säger till folk är att de ska stöda kapitalism och imperialism. En tredje är att hela den dynamik vi diskuterar bara handlar om folkmassor som passivt accepterar allt Sanders tycker eller säger. Det må vara att Rob inte framför sin ståndpunkt så här ohöjlt, eftersom han åtminstone delvis skulle hålla med om att de här sakerna inte är helt sanna. Gentemot dem vill jag säga vad jag tror är helt sant. Jag kommer att göra det i början av nästa del av detta svar.

Sanders' kampanj: befrämja imperialismen eller ett socialistiskt medvetande?

Orsaken till att massor av radikaliserade människor (till överväldigande delen arbetare) reagerar på Sanders' kampanj är att de drabbas och blir arga på det kapitalistiska systemet när det nu går in i en period av upprepade kriser. Kriserna ger upphov till kamp där en del av dem deltar, och stimulerar också en öppenhet för nya förklaringar bland dem, ett nytt tänkande, till och med att verkligen överväga ord och idéer som brukade vara tabu, som socialism. Sanders använder ordet socialism, och trots allvarliga begränsningar förknippar han det med en kamp mot ett politiskt, socialt och ekonomiskt system som styrs av profitjagande miljardärer, och han förknippar det också med en bättre framtid där alla människor kan leva ett hyggligt liv – bra sjukvård, utbildning, transporter, boende, jobb, inkomst, umgänge, miljö och annat för alla människor utan undantag, med frihet och rättvisa för alla, ett samhälle av fria och jämlikar. Denna vision är vad allt fler människor förknippar med ordet socialism som det används av Sanders och andra socialister som använder Demokratiska partiets valsedlar.

Detta är verkligen en ny situation, och det är bra. Det betyder inte att revolutionära socialister ska göra Demokratiska partiet till sitt hem eller registrera sig som Demokrater. Det betyder inte att revolutionära socialister ska stöda Demokrater i allmänhet eller låta bli att kritisera Demokratiska partiet hårt för vad det gör. Det betyder inte att revolutionära socialister ska göra allt som Sanders och andra som honom ber dem göra, eller acceptera (och begära att andra accepterar) allt de råkar säga.

Vad det, enligt min åsikt, verkligen innebär är att revolutionära socialister bör ge kritiskt stöd till Sanders och andra socialister som ställer upp på Demokratiska partiets valsedlar. Ordet "kritiskt" är lika viktigt som ordet "stöd". Vi bör förenas med andra i att stöda allt som är positivt i det Sanders och andra identifierar som sin socialistiska vision, och kämpa mot miljardärernas politik och system. På samma gång bör vi betona och gå mot de begränsningar, misstag och allt som undergräver de i grund och botten revolutionära värderingar och ideal som så många människor reagerar på. Vi måste uttrycka våra åsikter, säga allt som revolutionärer måste säga, och göra det på sätt som allt fler människor kan förstå, och som de kan reagera positivt på. Vi måste i detta sammanhang hjälpa till att bygga processer och strukturer som stöder demokrati och ansvarighet – ställa socialistiska kandidater och valda socialister till svars, pressa dem (eller hjälpa dem) att förbli trogna mot det bästa inom sig, och sopa dem åt sidan om de förråder oss.

Det bästa sättet att göra det, och ett i sig själv överhängande behov, är att bygga en oberoende social kamp genom fackföreningar, intresseorganisationer, rörelser mot rasism, för kvinnors frigörelse, för hbtq-rättigheter, mot krig, för sjukvård och boende och kollektivtrafik, för att bevara en beboelig miljö med mera. Att människor kämpar, masskamp, fast beslutna att segra och oberoende av alla politiker (till och med de som kallar sig socialister) – inte efter valet utan nu och under valen och även efter – behövs i sig själv, men är också avgörande för att de socialistiska kandidaterna och de valda socialisterna ska segra och kunna ge något resultat. Och det är också avgörande för att svara på den grundläggande frågan om ansvarighet under kampanjerna och efter segrarna.

Som jag har upprepat flera gånger under den nuvarande diskussionen, är den situation vi befinner oss i varken permanent eller stabil – den är mycket instabil. På grund av kapitalismens pågående kris, den pågående massradikaliseringen och den Demokratiska partiledningens beslutsamhet att sätta stopp för det socialistiska hotet inom sina led, kommer den snart att upphöra.

I ett sådant läge förefaller det mig troligt att många av de som stöder Sanders och andra som honom till sist kommer att bryta med Demokratiska partiet (kanske tillsammans med Sanders och de olika valda socialisterna, kanske inte). Ur denna utveckling är det möjligt – vi måste arbeta hårt för det – att det kommer att uppstå en socialistisk massrörelse, och om vi agerar rätt kommer det att finnas en anseelig revolutionär strömning som en organisk del av den rörelsen.

Det är min tolkning av en väg framåt för revolutionära socialister i det nuvarande läget. Jag väntar på att få överväga alternativa, bättre, vägar framåt, men de som har kritiserat mina första tio punkter är inte benägna att lägga fram det. Även om jag uppskattar Robs avsevärda försök (det mest omfattande hittills) att utveckla en systematisk kritik, tycker jag att vi måste rikta in mer av diskussionen mot ”vad som bör göras”, om vi ska föra vår kamp att bygga en socialistisk massrörelse framåt.

Jag kommer att besvara de sista punkterna i Robs del två i ett separat inlägg lite senare idag.

Den oberoende masskampens centrala roll

När jag säger att Rob Lyons kritik är den klart mest omfattande som har förts fram under diskussionen, så vill jag med det inte svartmåla de andra, varav en del tar upp mycket bra punkter, tankvärda frågor, viktig kritik. Men mycket av det jag har läst påminner mig om ett stycke i Victor Serges *Anteckningsböcker*, som jag har arbetat mig igenom under de senaste veckorna. Han brottades med den dramatiskt förändrade verkligheten i världen 1944, som de som hade formats av perioden 1900-1939 hade svårt att förstå, och han upptäckte att många nära kamrater inte lyckades förstå vad han talade om. Hans avklippta, telegrafiska kommentarer uttrycker hans frustration:

Traditionens utomordentliga makt, som förvärvar en sorts blindhet; tänk också på den smärtsamma svårigheten att bemästra en ny situation, fylld av fallgropar och besvikelser; andan av objektiva analyser backar och ger upp istället för att gå framåt mot upptäckter som den inte är säker på att den kan behärska, upptäckter som den räknar med kan ifrågasätta de tidigare grundvalarna för sin övertygelse. (Sid 462.)

Enligt min uppfattning kommer Serge själv – när han försöker gå framåt i denna nya situation – inte alltid fram till de rätta svaren, och jag är benägen att omfatta ”traditionen” på ett mer genomgripande sätt än han verkade vara bekväm med 1944. Så de kritiska svaren under denna diskussion är ytterst uppskattade, och är enligt min åsikt en central del av en kollektiv process bland revolutio-

nära socialister att förstå hur det är, för att lista ut vad som ska göras.

Men det för mig till den största bristen i en stor del av diskussionen. Som svar på mina kommentarer finns det ingen seriös diskussion om vad revolutionära socialister faktiskt ska göra – fränsett vaga hänvisningar om att ”hålla linjen” (alltför ofta från de som inte är politiskt aktiva). Trots att Robs bidrag är så omfattande, så är det knappast bättre på denna punkt. Jag hoppas att de kamrater som är indragna i diskussionen kommer att bota denna brist, och på ett mindre vagt, mer gediget och detaljerat sätt kommer att ta itu med frågan om ”vad som bör göras” när de uttrycker menings-
skiljaktigheter med mina egna bemödanden.

Det kan gälla Robs inledning till de två sista punkterna i hans kritik: ”Jag tycker att Pauls punkt nummer 9 är obegriplig, trots att jag har läst igenom den flera gånger. För mig verkar han säga att klasskampen ska vila tills resultaten från USA:s primärval och de nationella valen är klara, om Sanders vinner.” Det låter även för mig helt osammanhängande och märkligt. Låt oss titta på vad jag sa i min punkt 9, och sedan – för att reda ut mysteriet – påminna oss om vad jag sa i punkt 4.

Punkt 9 lyder: ”I det osannolika fall att Sanders vinner presidentvalet bör revolutionära socialister vara förberedda på intensiv kamp (i vissa fall kanske på liv och död) och för ett mycket möjligt nederlag, som, om det genomförts effektivt, kommer att öka radikaliseringen bland de 99% – och ge en grundval för fördjupat medvetande och framtida kamp.” Att säga att den osannolika möjligheten att Sanders vinner skulle innebära en intensifierad klasskamp antyder att det har pågått något som sedan intensifieras. Det är förvisso i linje med punkt 4: ”När öppet socialistiska kandidater som har kommit med på Demokratiska partiets valsedlar ställer upp i allmänna val är det rimligt för revolutionära socialister att rösta på dem och uppmuntra andra att göra detsamma – inte som Demokrater utan som socialister. Samtidigt är det klokt att bygga självständiga, icke parlamentariska sociala rörelser som kämpar mot alla sorters förtryck och utsugning, och kräva av kandidaterna (i synnerhet om de vinner) att de stöder deras rättmätiga krav och tar ansvar för dem.”

Som jag sa tidigare i mitt svar till Rob, är det min övertygelse att vi måste ”bygga en oberoende social kamp genom fackföreningar, intresseorganisationer, rörelser mot rasism, för kvinnors frigörelse, för hbtq-rättigheter, mot krig, för sjukvård och boende och kollektivtrafik, för att bevara en beboelig miljö med mera. Att människor kämpar, masskamp, fast beslutna att segra och oberoende av alla politiker (till och med de som kallar sig socialister) – inte efter valet utan nu och under valen och även efter – behövs i sig själv, men är också avgörande för att de socialistiska kandidaterna och de valda socialisterna ska segra och kunna ge något resultat. Och det är också avgörande för att svara på den grundläggande frågan om ansvarighet under kampanjerna och efter segrarna.”

Min förhoppning är att detta gör min ståndpunkt mer begriplig för Rob och kanske andra.

Jag ska avsluta med hans sista punkt i den avslutande delen i hans svar, som följer omedelbart på denna.

Vad bör göras?

Robs avslutande kommentarer riktar in sig på min punkt 10, som han omformulerar så här: ”den nuvarande politiska tidpunkten ger den revolutionära vänstern möjlighet att gå in i en reformistisk politisk massorganisation, och på grund av den politiska dynamiken i Demokratiska partiet kommer

en ideologisk kris att hjälpa till att utkristallisera uppkomsten av en revolutionär massförtrupp som attraktionspol, som på relativt kort tid kommer att bryta med den nordamerikanska imperialismens viktigaste parti.”

Det är inte helt fel, men heller inte helt rätt. Mina tio punkter innehåller ingen diskussion om att gå in i ”en reformistisk politisk massorganisation”, med vilket Rob – som han klargör – syftar på Democratic Socialists of America. Det är en annan diskussion, och jag kommer att återkomma till den kort om en liten stund. Diskussionen om mina tio punkter handlar om hur revolutionära socialister (oavsett om de befinner sig i DSA eller någon annan organisation eller inte är anslutna någonstans) bör förhålla sig till socialister som ställer upp på Demokratiska partiets valsedlar, och till Bernie Sanders’ kampanj. Resten av det Rob säger ligger ganska nära det jag faktiskt diskuterar: ”på grund av den politiska dynamiken i Demokratiska partiet kommer en ideologisk kris att hjälpa till att utkristallisera uppkomsten av en revolutionär massförtrupp som attraktionspol, som på relativt kort tid kommer att bryta med den nordamerikanska imperialismens viktigaste parti.”

Rob har inget nytt att säga om allt detta, utan föredrar att upprepa sin uppfattning att det jag uppmanar till utgör en ”strategisk inriktning att välja imperialistiska politiker”. Eftersom jag har gått igenom det grundligt tidigare i dessa kommentarer, har jag inget att tillägga som svar, bortsett från att bedyra att det är fel.

Det intressanta med de sista anmärkningarna är en skymt av ett perspektiv på ”vad bör göras”. Så här uttrycker Rob det: ”Vore det inte viktigare att skapa en klasskampsinriktad pol av lärare i de två främsta lärarförbunden i USA än att satsa allt på Jeff Sharkey, en mycket inflytelserik person i DSA-avdelningen i Chicago? Är det inte viktigare att ingripa i *Teamsters for a Democratic Unions* kamp mot Hoffa-versionen av kapitalets högra hand bland arbetarna? Är det inte viktigare att bygga en rörelse för ’Bort med tassarna från Venezuela’, visa de massor som rör sig åt vänster att de Latinamerikanska folkens fiender är samma personer som de vill välja till kongressen?”

Jag vill säga tre saker som svar. För det första kan jag inte göra alla dessa saker, eftersom jag är en person vars organisation har fallit samman. (Det handlar om huruvida DSA kan användas som arena att fungera inom – och knutet till det att jag inte heller lockas av att bli medlem i små grupper som försvarar dogmatiska versioner av teoretiska ortodoxa läror, samtidigt som de drar sig för verklig masskamp.) För det andra känner jag inte till någon lärare som vill satsa ”allt på Jeff Sharkey” (oavsett vad det ska betyda – jag antar att det bara är lite ovidkommande sekteristiskt krypskytte), men jag känner verkligen lärare som har sett till ”att skapa en klasskampsinriktad pol av lärare i de två främsta lärarförbunden i USA”, och jag är definitivt för det. För det tredje anser jag, som jag hoppas att jag redan har klargjort, att revolutionära socialister bör vara indragna i massrörelser och masskamp (jag gör det i Pittsburgh så gott jag kan). Det är centralt för alla förhoppningar jag har om framtiden.

Enligt min åsikt är det klokt att väva samman detta engagemang i masskampen och massrörelserna med en löpande socialistisk skolning. Vid denna specifika tidpunkt tror jag också att det är klokt att kombinera dessa saker med att ta fenomenet att socialister utnyttjar Demokratiska partiets valsedlar (inklusive Sanders’ kampanj) på allvar och ge det ett kritiskt stöd. Jag tror att ett sådant kombinerat tillvägagångssätt har möjlighet att bidra till att det på kort sikt utkristalliseras en socialistisk massrörelse som är självständig från båda de kapitalistiska partierna och förmögen att utmana det kapitalistiska systemets tyranni och våld – att vinna många tusen och miljoner för en kompromisslös

kamp för en socialistisk framtid.

Genmäle till Pauls Le Blancs svar

Av Rob Lyons

Tack så mycket Paul för dina väl framförda svar. De har förvisso klargjort vad våra olika synsätt är, och har verkligen framhävt de enormt olika bedömningarna av situationen. Låt mig kort besvara några av dina punkter.

1. Sanders som socialist eller imperialist. Du hävdar att Sanders är en socialist som inte liknar något annat som har framträtt på den borgerliga demokratiska politikens huvudväg. Jag tittar å andra sidan på hans faktiska meritlista av stöd för nästan varenda imperialistiskt äventyr som har genomförts av både republikanska och demokratiska regeringar. Hans stöd till Clintons, Bushs, Obamas och Trumps motbudjundande militärbudgetar och anslag till koncentrationsläger talar mycket tydligare än hans populistiska omformulering av Occupy-rörelsen.

Att han använder ordet socialist har verkligen sina positiva aspekter i detta imperialismens hjärta, men hans praktiska program att valla runt Demokraterna överskuggar enligt min åsikt dessa positiva sidor betydligt.

Det program han förkunnar, med utmärkta och eftersträvansvärda reformer som Medicare för alla eller att avskaffa studieskulden, är värt att stöda. Frågan är hur. Genom att sprida illusioner om att ett imperialistiskt parti som Demokraterna kan fixa det, eller genom att organisera en nationell koalition inriktad på masskamp med en strategisk vision att erövra detta krav (Medicare för alla) på gatorna, i fackföreningslokalerna och vid demonstrationer? Det är ett arbete som kommer att återspeglas inom DSA och bland självutnämnda socialister vid Demokratiska partiets kongresskonvent, men ännu viktigare ställa frågan om parlamentarism eller arbetarklassens självorganisering.

Den frågan ställdes mycket tydligt i de Röda staternas uppror, där det var självorganisering och massaktioner som segrade, utan en enda egennyttig Demokrat i sikte (ja, jag vet att det är en lätt överdrift).

Så, för mig inget kritiskt stöd till någon kandidat från imperialismens partier, någonsin. Att lägga till ordet kritiskt framför stöd förändrar inte uslingens karaktär ett dyft, ty det har ingen betydelse i verkliga livet. Det blir ungefär detsamma som: ”Ja, Bernie Sanders skulle kunna ha en bättre utrikespolitik, men han är bättre än resten av politikerna.” Det är så kritiskt stöd ser ut. Å andra sidan ser det förvisso ut som ”det mindre onda”, eller hur. Men som min vän Utah Phillips brukade säga: ”Kom ihåg, att om du röstar på det mindre onda så röstar du fortfarande på det onda.”

Jag är inte spydig när jag säger att Sanders’ stöd till imperialismen, som det visar sig i hans faktiska meriter, är något ont. Jag kan inte för mitt liv fatta hur du kan bortse från det, i synnerhet med tanke på att revolutionära socialister i Nordamerika har ett speciellt ansvar att ställa frågan om antiimperialismen i centrum för sin politik.

2. Den första punkten leder direkt till den andra. Du förespråkar ett kritiskt stöd till öppet socialistiska kandidater som ställer upp på Demokratiska partiets valsedlar. Den första frågan är vem som uppfyller dina kriterier om vem som är socialist? Är det de som själva identifierar sig som det? Den andra frågan rör sig om frasen ”ställa upp på Demokratiska partiets valsedlar”.

Trotsky, Cannon, Dunne och Shachtman hade ett fascinerande samtal om just denna fråga, om att använda Partiöberoende arbetarförbundet [Labor Non-Partisan League] och Arbetar- bondepartiets valsedlar för ungefär sju decennier sedan, så det är knappast en ny fråga (jag lägger till det aktuella stället i slutet av detta svar). Deras slutsats var att ett utnyttjande av dessa valsedlar i själva verket var samma sak som att rösta på Demokratiska partiet. Och det vid en tidpunkt då arbetarrörelsens politiska skarpsinnighet och den amerikanska arbetarklassens klassmedvetande var mycket högre än det är nu.

Så även om ovanstående diskussion var taktisk till sin karaktär, så rörde den sig i slutändan om principen att aldrig någonsin stöda en kandidat för ett borgerligt parti.

Dessa frågor leder till en uppenbar motsättning i dina 10 punkter, nämligen: å ena sidan håller du med om principen om klassens oberoende och inget stöd till kapitalistklassens partier, och å den andra motsäger du genast dig själv genom att säga att det är OK att förvirra detta genom att försöka att skilja mellan de som säger att de är socialister och de som inte gör det. Jag tror att Trotsky, Cannon, Dunne och Shachtman inte skulle vara benägna att hålla med dig om det. Ty de ställer också upp som Demokrater, och trots de bästa intentioner i världen ger du när det kommer till kritan kritiskt stöd till det kapitalistiska politiska partiet.

3. Paul, du verkar tro att dynamiken i Demokratiska partiet kommer att leda till en splittring, där möjligen Sanders kommer att leda angreppet. Tja, historien kommer snart att ge besked, men jag skulle inte satsa några pengar på det. Sanders har alltför mycket att förlora på att bryta banden med Demokraterna, precis som han visade med sin lojalitetsed förra gången för Hillary Clinton. Jag kan ha fel om detta, men om saker och ting inte utvecklas som du förutspår tror jag att du kommer att bli skyldig mig en öl nästa år i Havanna.

Jag vill bara uppmärksamma dig på en kvinna vid namn Fannie Lou Hamer, en av de som har påverkat mig politiskt. Om du inte kommer ihåg, så var hon vice ordförande i Mississippis demokratiska frihetsparti (MFDP), och en mycket värtalig offentlig talesperson för den organisationen. Om du minns, så krävde MFDP vid Demokraternas konvent 1964 att de skulle få sitta som representanter för Demokratiska partiets bas i Mississippi. De mötte förstås motstånd från Sydstatsdemokraterna och deras ledarhund, Lyndon Baines Johnson, som till slut lyckades sy ihop en överenskommelse där två av de afroamerikanska delegaterna fick kreditiv. Han undvek på så sätt en ännu större kris än den som Demokratiska partiet redan stod inför, med Vietnam, Kuba och medborgarrörelsen som hade tagit över USA:s gator.

Jag tar upp detta eftersom den amerikanska vänstern på ett nästan naivt sätt underskattar den imperialistiska härskande klassens förmåga att suga upp och kanalisera dessa missnöjesrörelser, och utnyttja en förhandlingsstrategi istället för konfrontationer för att lösa sådana politiska kriser. Gång på gång vinner de. Samma öde väntar Sanders anhängare.

Det relevanta samtalet mellan Trotsky och de andra finns [här](#).

Moralism och en marxistisk metod för att utforma strategi och taktik

Av Paul Le Blanc

Jag kan ge ett delsvar nu direkt och sparar den viktiga diskussionen med Trotskij till lite senare.

Jag tror inte att jag har några större oenigheter med dig om Sanders brister vad gäller utrikespolitiken. Han har också spelat den roll du nämner avseende att uppmana folk att rösta på Demokrater som Hillary Clinton, bland många andra. Vi är också överens om att hans användning av ”ordet socialist verkligen har sina positiva aspekter”, och vi är eniga när du skriver: ”Det program han förkunnar, med utmärkta och eftersträvansvärda reformer som Medicare för alla eller att avskaffa studieskuldena, är värt att stöda. Frågan är hur.”

Denna fråga om ”hur” för mig till det jag tror är ett missförstånd från din sida om min ståndpunkt. Det enda sättet att uppnå dessa saker är att bygga massiva och politiskt självständiga kamper och rörelser som inte befinner sig i någon politikers bakficka. Det är det enda sättet det går att göra det på. Det måste vara centralt i allt vi gör. Du kallar det ”arbetarklassens självorganisering”, och det är en bra beteckning, tycker jag. Det är inte något som ska skjutas upp till efter valen eller åsidosättas genom en inställning som ”låt Bernie ta hand om det”. Orsaken till att revolutionära socialister ska ge kritiskt stöd till socialistiska kandidater som Sanders grundar sig inte på några förväntningar att det är så vi ska få Medicare till alla eller avskaffa studieskuldena. Jag håller helt med om din kommentar att ”i de Röda staternas uppror, [var] det ... självorganisering och massaktioner som segrade”.

Jag är också mycket överens med dig om att revolutionära socialister (och andra), speciellt i Nordamerika men inte bara där, måste ställa ”frågan om antiimperialismen i centrum för sin politik”. Det är av de viktigaste skälen till varför stödet till de socialistiska kandidater vi talar om måste vara KRITISKT stöd. Det är ännu en orsak till varför vi måste bygga självständiga sociala rörelser och kamp före, under och efter valen – i detta fall (så gott vi kan) hjälpa till att skapa medvetenhet, social kamp och rörelser mot krig och imperialism, för att sätta tryck på alla politiker och beslutsfattare.

Tidlösa frågor om gott och ont

Jag är också ense med dig om en annan sak du tar upp, även om det glider över i en meningsmotsättning. Du erinrar om Utah Phillips’ kommentar: ”Kom ihåg, att om du röstar på det mindre onda så röstar du fortfarande på det onda.” Jag håller med om det, och ända sedan jag röstade första gången 1968 har jag avvisat strategin om ”det mindre onda” (eller kapitulation). Jag är inte för kritiskt stöd till personer som Sanders på grund av att ”han inte är lika dålig som den andre”. Och min långvariga vägran att köpa ståndpunkten ”rösta på det mindre onda” har inte bara moraliska grunder. Det räcker inte för seriösa politiska personer, för marxister – som jag är säker på att du håller med om.

Demokrater kanske är det ”mindre onda” men det finns Demokrater som inte är onda (och jag betraktar inte Sanders som ond) – trots att de har brister, gör misstag, och är icke-revolutionära om så många saker. Men inte ens ”goda Demokrater” kommer att kunna ta itu med kapitalismens problem och kriser, och när de har misslyckas att genomföra sina glatt framförda löften, som de oundvikligen kommer att göra, kommer folk att bli alltmer desperata och desillusionerade. Om vi inte har lyckats bygga ett självständigt vänsteralternativ, så kommer desperata människor som blir desillusionerade över liberalerna inte att ha några andra ställen att gå till än till den välorganiserade högern. Och detta har i stor utsträckning kännetecknat den amerikanska politiken sedan 1960-talet –

avbrutet av plötsligt ökade illusoriska förhoppningar och oundviklig besvikelse med Obama.

Här är det kanske lämpligt att fundera över din kommentar om Fannie Lou Hamer. Hon är en person som jag också minns klart, och hon var också en av mina hjältar – varenda termin undervisar jag om henne och den kamp hon var en del av. Jag minns också tydligt förräderiet mot MFDP:s förhoppningar 1964. Med tiden gick, trots förräderiet, många inom MFDP vidare och blev en kraft i Mississippis Demokratiska parti, och en del av dem blev folkvalda befattningshavare. Det utgjorde en viktig förändring – och det räckte inte, eftersom Demokratiska partiet är en del av problemet, inte en del av lösningen. Det är den lärdom du och jag ska peka på avseende denna gamla men fortfarande levande erfarenhet.

Materiell verklighet här och nu

Vi upplever nu ett fenomen där öppna socialister ställer upp på Demokratiska partiets valsedlar, fördömer ett system som kontrolleras av miljardärerna och energiskt för fram ett brett program av sociala reformer. (Denna lista har att göra med de ”kriterier” du frågar om.) Det främsta skälet att stöda dem är inte för att det kommer att göra Demokratiska partiet värt att stöda. Det gör det inte. Men dessa krafter är öppet kritiska mot Demokratiska partiets fientliga, prokapitalistiska ledning, och skapar också betydande folklig entusiasm och ett ökat intresse för socialismen. Denna situation har möjlighet att leda till en utbrytning från Demokratiska partiet och en utkristallisering av en socialistisk massrörelse i USA. Och med det kan vi börja smida fram ett effektivt vänsteralternativ inom den amerikanska politiken, som har behövts sedan länge. Och sedan kommer det – på ett nytt sätt som inte har funnits förut – att bli möjligt att kämpa effektivt för en seger för arbetarklassens majoritet och ett framtida socialistiskt människovärdigt samhälle. Detta är grunden för den taktik som jag har talat om.

Du verkar ha en klarare uppfattning om vad jag säger om detta nu, men det finns ett misstag i det sätt på vilket du framställer min ståndpunkt: ”Paul, du verkar tro att dynamiken i Demokratiska partiet kommer att leda till en splittring, där möjligen Sanders kommer att leda angreppet.” Sedan fortsätter du med att framhäva en del av Sanders brister som gör att du är skeptisk till att han kommer att leda angreppet. Men vi talar om en situation och en process som är mycket större än Sanders. Det han har bidragit till är att skapa något som han knappast kontrollerar. Det finns inga garantier för att den utveckling som jag skulle vilja se faktiskt kommer att ske, men möjligheten finns där, och som du säger, ”historien kommer snart att ge besked”.

Finns det något vi faktiskt kan göra medan historien utvecklar sig? Jag tror det. Jag har lagt fram en linje som jag tycker är rimlig. Kamrater som tycker att jag har missuppfattat det hela bör lägga fram det de anser är en bättre praktisk väg.

Slutsatser av Trotskijns metod och taktiska förhållningssätt

Här kommer det utlovade svaret angående diskussionen med Trotskij som du har tagit upp. Jag hoppas att det jag lägger fram kommer att vara intressant och användbart när vi fortsätter att gå igenom ämnena som diskuteras.

Jag har gått igenom utskriften från diskussionen om arbetarpartiet mellan Trotskij och Socialist Workers Partys ledare i april-juni 1938. Jag vill upprepa din sammanfattning av innehållet i denna

diskussion, därefter göra ett par kommentarer om diskussionen, och sedan återropa en annan diskussion som Trotskij hade under samma period med C L R James, som vid den tiden också var en ledande medlem i SWP.

Så här sammanfattar du diskussionen om arbetarpartiet: ”Trotskij, Cannon, Dunne och Shachtman hade ett fascinerande samtal om just denna fråga, om att använda Partioberoende arbetarförbundet [Labor Non-Partisan League] och Arbetar- bondepartiets valsedlar för ungefär sju decennier sedan, så det är knappast en ny fråga (jag lägger till det aktuella stället i slutet av detta svar). Den slutsats de drog då var att ett utnyttjande av dessa valsedlar i själva verket var att rösta på Demokratiska partiet. Och det vid en tidpunkt då arbetarrörelsens politiska skarpsinnighet och den amerikanska arbetarklassens klassmedvetande var mycket högre än det är nu.” Du för fram följande slutsats: ”Så även om ovanstående diskussion var taktisk till sin karaktär, så rörde den sig i slutändan om principen att aldrig någonsin stöda en kandidat för ett borgerligt parti.”

För det första tycker jag att du slätar ut och överförenklar vad diskussionen faktiskt innehåller. Den inbegriper tankar om flera frågor. En är om revolutionära socialister i USA bör stöda och underlätta bildandet av ett arbetarparti (som Shachtman fruktade skulle bli ”ett reformistiskt arbetarparti”) i USA. De amerikanska trotskisterna hade under denna diskussion i allmänhet varit i frontlinjen och pläderat för ”Nej!”. Trotskij var för en omorientering. Och han förde fram en rad argument som pekade på behovet av en vändning. Under vår diskussion är det av värde att fundera på hur Trotskij närmar sig frågan, i synnerhet som han helt klart lägger fram en metodologi som kan vara till stor hjälp för oss idag (och imorgon):

Trotskij: Denna fråga är mycket viktig och komplicerad. När Förbundet [Amerikas kommunistiska förbund] första gången funderade kring denna fråga för ungefär sju eller åtta år sedan – om vi skulle vara för ett arbetarparti eller inte, huruvida vi skulle ta initiativ i frågan – var den förhärskande stämningen att vi inte skulle göra det, och det var helt riktigt. Det var inte helt klart hur utvecklingen skulle gå. Jag tror att de flesta av oss hoppades på att vår egen organisations utveckling ska [skulle] gå snabbare. Å andra sidan tror jag inte att någon i våra led under denna period förutsåg att CIO [Congress of Industrialization] skulle uppstå så snabbt och kraftfullt. Vårt perspektiv överskattade å ena sidan möjligheterna för vårt parti att utvecklas på bekostnad av stalinisterna, och å den andra ser [så] vi inte denna mäktiga fackföreningsrörelse och den amerikanska kapitalismens snabba nedgång. Detta är de två fakta vi måste ta med i beräkningen.

Under diskussionen diskuteras också Arbetar- bondepartiet (FLP) och Partioberoende arbetarförbundet (LNPL). Det förstnämnda var en organisation i Minnesota som V R Dunne beskrev så här: ”FLP baserar sig på arbetarnas ekonomiska organisationer – fackföreningar, kooperativ etc., kooperativa bondeorganisationer, och även på territoriella enheter – kvartersklubbar etc. Det medger också anslutning av kulturorganisationer, organisationer för stöd vid sjukdom och död etc., också via distriktsklubbar. Stalinister och intellektuella ansluter sig via dessa klubbar. De har större kontroll än chaufförernas lokalavdelning med 4.000 medlemmar. Vi kämpar mot det – vi kräver att fackföreningarna ska få sin verkliga representation – vi har stöd bland fackföreningarna i detta.” På mig verkar det som om uppfattningen under denna diskussion var att vara en del av FLP men hindra stalinisterna från att dominera och säkerställa en stark arbetar- och facklig representation.

LNPL var en föregångare till CIO:s politiska aktionskommitté och den senare AFL-CIO COPE (Kommittén för politisk skolning). Kontentan av diskussionen är att revolutionära socialister i fackföreningarna ska kasta sig in i LNPL och där argumentera för att bilda ett arbetarparti, och

samtidigt göra motstånd mot stalinisternas och arbetarreformisternas försök att förvandla det till vad PAC och COPE blev – valarbetare åt Demokratiska partiet.

Jag håller med det jag upplever som grundprinciperna och slutsatserna under denna rikhaltiga diskussion mellan Trotskij och hans kamrater. Men jag vill ta upp din kommentar att denna diskussion belyser ”principen att aldrig någonsin stöda en kandidat för ett borgerligt parti”. Det är uppenbart att dessa kamrater inte var för något stöd bakvägen (genom att utnyttja FLP eller andra ”arbetarpartiers” valsedlar) för att få folk att rösta på Franklin D Roosevelt och andra ”New Deal-Demokrater”, vilket är vad stalinisterna och olika arbetarreformister verkade för. Det är förstås något annat än det vi behandlar under denna diskussion (vilket du felaktigt förnekar). Men, insisterar du, det finns en princip som framträder ur denna diskussion, och det är det jag vill rikta in mig på.

Jag har ett problem med dina stelbenta, nästan moralistiska ord ”aldrig någonsin”. Jag hittar inte dem i denna diskussion. ”Aldrig någonsin” är lång tid. Och ett problem med hur du använder dem är att Trotskij, under exakt samma period som diskussionen om arbetarpartiet, den 11 april 1938, i en diskussion med C L R James (identifierad med sitt partinamn ”J R Johnson”) bröt mot denna skenbart tidlösa princip. James diskuterar bildandet av en oberoende organisation bland afro-amerikaner, och frågan om valagerande uppstår. Här är det aktuella stycket i utskriften:

Johnson: Denna organisation har ett program. När Demokrater för fram en färgad [Negro] kandidat, säger vi: ”Inte alls. De måste vara en kandidat med ett program vi kan stöda.”

Trotskij: Det är frågan om en annan organisation som vi inte är ansvariga för, precis som de inte är ansvariga för oss. Om denna organisation för fram en viss kandidat, och vi som parti tycker att vi måste föra fram vår egen kandidat mot den så är vi i vår fulla rätt att göra det. Om vi är svaga och inte kan få organisationen att välja en revolutionär, och de väljer en färgad Demokrat, så kan vi till och med dra tillbaka vår kandidat med ett konkret tillkännagivande att vi avstår från att kämpa mot, inte Demokraten utan den färgade. Vi anser att den färgades kandidatur mot den vites kandidatur är en viktig faktor i de färgades kamp för jämlikhet, trots att båda kommer från samma parti. Och i detta fall kan vi stöda dem kritiskt. Jag tror att det har skett i vissa fall.

Ärligt talat har jag känt till detta Trotskij-citat ganska länge. Tillsammans med Trotskijs metodologi som jag pekade på i det tidigare citatet, har det påverkat mig när jag lagt fram de taktiska funderingar som har orsakat så mycket kontroverser och rika diskussioner på denna Facebook-sida.

För de som är intresserade av diskussionen mellan Trotskij och James så finns den [här](#).

Oberoende sammanfattning och kommentar till de 10 punkterna

Av Matthew E Strauss

Jag ska inte plöja igenom ovanstående punkter ännu, eftersom det till största delen är kritik även om det finns en del enighet. I det följande ska jag bara upprepa vad jag läste, och sedan kommentera under denna kommentar.

1. Revolutionära socialister ska stå oberoende av Demokratiska partiet.
2. Öppna socialister utnyttjar Demokratiska partiets valsedlar för att hjälpa till att bygga en uttalat socialistisk rörelse.
3. Bygg socialistiskt medvetande och uppvigla ett kritiskt tänkande bland allt fler personer –

tusentals och miljontals – genom att kritisera de öppet socialistiska kandidater som ställer upp på valsedlarna.

4. Rösta som socialister – och bygg självständiga, icke parlamentariska sociala rörelser för att kämpa mot förtrycket, och uppmana kandidaterna att stöda deras rättmätiga krav.

5. Sanders' kampanjer hjälpte på ett dramatiskt sätt till att skapa ett socialistiskt tänkande i den politiska huvudfåran.

6. Sanders utgör ett alternativ som har saknats i decennier: han kritiserar öppet kapitalismen och för fram socialismen som ett alternativ. Det kräver ett kritiskt stöd.

7. Oavsett om Sanders vinner eller förlorar, så kommer hans kampanjer att lämna efter sig resultatet med ett väljarstöd för militant kamp – de självständiga rörelser som nämns i punkt 4.

8. Vinst i primärvalen – oavsett det ska inte Sanders betraktas som ledare – kritisera och bygg självständiga rörelser.

9. Vinst i allmänna valen – kampen och radikaliseringen ökar.

10. 1-9 är en taktik på kort sikt. Alltihopa ett verktyg för att bygga upp ett skikt av medvetna arbetare. Det är poängen.

(10) Låt oss börja från slutet, som egentligen är början: POÄNGEN är att bygga upp ett självmedvetet skikt av arbetare längs socialistiska linjer, villiga att engagera sig i stridbar kamp. Det är slutmålet. Inte att vinna i ett val, inte ens öka antalet socialister som ställer upp. Som punkt 1 antyder, ska det göras OBEROENDE av Demokratiska partiet. Punkt.

(A), inte **taktiken** för att göra det, den skisseras i 2-9.

(2) öppna socialister som syns för allmänheten ställer upp

(3) innebär att folket är poängen, inte kandidaterna: bygg massor.

(4) innebär att synas som socialister när vi röstar, bygga självständiga kampanjer för kamp och knyta dessa till den synliga kampen på det parlamentariska området.

(5) Använd huvudfårans diskussion.

(6) Kandidaten (Sanders) förespråkar idéer som är lätta som en övergång till att öppet tala med folk om vad socialismen är.

(7-9) Spekulerar om resultatet av att använda taktiken som skisseras i 1-6.

I grund och botten skulle en självständigt organiserad samling rörelser med ökad synlighet under valsäsongen kunna vinna fler människor som inte är politiska engagerade till socialismen. Detta står i motsättning till vad som för närvarande erbjuds till vänster.

Hela taktiken är på grund av valperioden på kort sikt. Den har ett bäst-före-datum. Det som uppstår efteråt är själva poängen, målet: radikaliserade folkmassor, rörelserna själva, som SKA vara självständiga och således troligen inte rinner ut i sanden efter att Sanders vinner/förlorar.

Med tanke på detta kan jag inte ta tanken att punkterna är ett steg åt höger på allvar. Det föreslås inte att vi ska ansluta oss till Demokratiska partiet, slutsatsen är inte ens nödvändigtvis en

anslutning till DSA. Varenda socialistisk grupp i landet skulle kunna genomföra ovanstående och ändå betrakta sig som självständig vad gäller att organisera militant kamp. Den enda skillnaden vore att de strävade efter att synas mer, eftersom kandidaterna skulle tvingas kännas vid dessa strider. Ja, det beror på kandidaten, men den organiserade självständiga kampen är åtskild från det.

Mitt första intryck var att denna taktik skulle göra revolutionära socialister demoraliserade efter en förlust för Sanders, utan någonstans att ta vägen. Men om Pauls punkter följs utifrån linjen att organisera självständigt så behöver de inte bli det. Om någon skulle satsa allt på valseدلarna, skulle förvisso inget annat än desillusion bli resultatet.

Det hårda arbete vänstern VERKLIGEN MÅSTE börja utföra är självständigt uppbygge. Större delen av den revolutionärt socialistiska vänster som uppstod efter ISO:s kris och inte upplöste sig i DSA, planerar redan för ett sådant arbete. Det är lätt att göra diskussionen om Sanders' kampanj till ett tillägg till den taktik som har skisserats. Många i vår gamla ISO-avdelning GJORDE det under samtalen med folk 2016. Den enda skillnaden är att vänstern troligen måste förenas tillräckligt starkt så att en samsyn SPRIDS till de kandidater som kanske uppmärksammar DSA. Jag vet inte hur det skulle se ut, annat än att spekulera om att enhetsfronten vore ett användbart format.

Mitt mål med detta försvar är att försöka upprepa för alla som läser detta att inte EN ENDA av er är oense med Pauls yttersta mål här: att bygga självständiga organisationer som är synliga, har ett ökande folkligt stöd och kommer att fortsätta att existera efter valperioden.

Resten av de taktiska övervägandena kommer att försvinna efter den tidpunkten, och ni kommer FORTFARANDE att göra de här sakerna oavsett om det blir vinst, förlust eller oavgjort. Ni kommer att göra det även om ni skulle undvika hela valvinklingen!

Paul är revolutionär socialist sedan decennier. Han vet vad som står på spel, i synnerhet i ljuset av hans kommentarer vid Luxemburgsymposiet under S19 [Socialism 2019] och på andra ställen ... Jag kan inte se detta taktiska förslag på kort sikt som att han bryter med det, inte när hela poängen är att försöka komma fram till något som närmar sig ett verklig självständigt parti eller arbetarklassorgan som uppstår efteråt.

Appendix: föredrag inför Rosa Luxemburg-symposiet vid S19

Efter några allmänna påpekanden kommer jag att rätta till den historiska redogörelsen för något som Rosa Luxemburg inte sa, och kommer utifrån det att beakta de råd om den politiska strategin som hon tycks ge till dagens socialistiska aktivister, och som finns i band två och fem av hennes samlade verk, som jag har hjälpt till att redigera.

Jag vill börja med en vädjan att vi tar itu med Luxemburg på ett sätt som hon förtjänar. Det har flera sidor. En handlar om att öppna våra sinnen och hjärtan för henne – och för många av oss är det otroligt enkelt, med tanke på hennes intensiva känslighet, energi, personliga och intellektuella livlighet och djup, och själva det sätt på vilket hon talar till oss i sina skrifter.

En annan handlar om att försöka förstå vad hon faktiskt sa och menade och gjorde (till skillnad från att bara bestämma oss för en Rosa efter vårt huvud). Jag har hört folk beskriva Rosa Luxemburg som en i huvudsak utopisk radikal feminist eller som en stelbent ”marxistisk” antifeminist. Jag har hört folk tala om henne – ytterst positivt – som om hennes tänkande var förenligt med Emma

Goldmans anarkism eller Edvard Bernsteins socialdemokratiska reformism eller Deng Xiaopings byråkratiska statskapitalism. Hon tilldelas också väldig ofta rollen som Lenins mest ståtliga fiende i någon sorts kosmiskt moralspel.

Beskrivningen kan vara negativ också. Bara för att Luxemburg är en marxist som tror på klasskampen och är mot kapitalismen, är hon för en del till höger föregångare till Josef Stalin och ett förebud om en fruktansvärd tyranni. Bland en del inom vänstern kritiserar hon som en förvirrad ”spontanist” som inte förstår behovet av organisering under den revolutionära kampen.

Luxemburg var något kvalitativt annat, och mer intressant, än allt detta, och hon förtjänar bättre från oss.

Kopplat till detta är att hon förtjänar att vi anstränger oss att använda det hon faktiskt erbjuder oss. Hon var lysande, insiktsfull, och hade stor kunskap och praktisk erfarenhet. Hon sa och skrev saker som är värda att omfatta, aktivt överväga och pröva när vi försöker förstå och ändra världen kring oss.

När vi tar itu med henne måste vi behandla henne som en person, inte som en revolutionär gudinna. Bara för att hon tänker eller säger eller skriver något så innebär det inte nödvändigtvis att detta ”något” är sant. Det är möjligt att hon har fel. Med tanke på att hon var mänsklig är det oundvikligt att hon missförstod en del saker. Det har på ett intelligent hävdats att hon hade katastrofalt fel om vissa saker – och dessa argument förtjänar att beaktas på allvar. Jag bör tillägga att hon, utifrån mina egna erfarenheter, även när jag drar slutsatsen att hon hade fel om något, inte är så att hon hade fel om varenda aspekt av detta ”något” – hennes tänkande och insikter är så bra att det går att lära sig från henne även när hon har delvis eller till största delen fel.

Hon förtjänar att tas på allvar. Vi är skyldiga henne och även oss själva det.

Nu vill jag citera en av Luxemburgs kamrater, som hon ibland hade duster med – Vladimir Iljitj Lenin. Så här skrev Lenin om henne, något som har citerats om och om igen: ”kommunisterna över hela världen kommer inte bara att alltid hedra hennes minne, utan hennes biografi och den fullständiga samlingen av hennes arbeten ... kommer också att bli en mycket nyttig lärdom i fostran av många generationer kommunister över hela världen. ’Den tyska socialdemokratin efter den 4 augusti 1914 är ett stinkande lik’ – det är sådana sentenser som kommer att göra Rosa Luxemburg till ett namn i den världsomspännande arbetarrörelsens historia.”¹

Hänvisningen är till 1:a världskrigets utbrott 1914 och förräderiet från ledarna i Luxemburgs parti – det tyska socialdemokratiska partiet (SPD) – att stöda det imperialistiska kriget. Det finns förvisso revolutionärt sinnade personer idag som hytter med fingret mot de som ansluter sig till DSA och upprepar detta citat från Luxemburg: ”Socialdemokratin är ett stinkande lik.”

Ett problem med detta är att det verkar vara Lenins ord. När vi redaktörer har ögnat igenom allt som Luxemburg skrev, har vi inte kunnat hitta dessa ord. Hon var alltid mycket kritisk mot SPD-ledningens alltmer icke revolutionära inriktning, och med början 1914 dubbelt och tredubbelt så mycket. Och i slutet av sitt liv hjälpte hon till att bilda det tyska kommunistpartiet. Men under större delen av sitt liv – med varierande grad av tålmod och otålighet – arbetade hon för att vinna över socialdemokratins arbetarkamrater till en revolutionärt marxistisk linje. Hon varnade dem för det

1 Lenin, *En publicists anteckningar*, på marxistarkiv.se, s 4.

hon kallade ett dubbelt gissel. Det ena var att avskilja sig från arbetarmassorna och deras kamp, för att upprätthålla sin renhet som en liten revolutionärt sinnad sekt. Det andra var att anpassa sig till de möjligheter som sluga kapitalistiska politiker erbjöd, med resultatet att den socialistiska organisationen förvandlades till ”ett parti för borgerliga sociala reformer”.

Under sin kamp mot reformismen var hon på intet vis mot att kämpa för reformer – förändringar till det bättre inom kapitalismens ramar. Problemet med reformismen, hävdade hon envist, är att den bara försöker stapla den ena reformen på den andra i syfte att gradvis, smärtfritt gå över till ett mer rättvist och mänskligt samhälle. Luxemburg såg erövringen av reformer som avgörande för att bygga en stark och självsäker arbetarrörelse som kunde störta kapitalismen och ersätta den med socialismen. Som hon uttryckte det: ”kampen för sociala reformer är dess *medel*, den sociala omvälvningen däremot dess *mål*.”²

Luxemburgs analys av den kapitalistiska ackumulationens ekonomiska dynamik, som finns i band 2 av hennes samlade verk, pekar på att en reformistisk gradvis politik är omöjlig. Hon beskrev kapitalismens internationella expansion som ”kapitalets skoningslösa krig mot de sociala och ekonomiska inbördes förhållandena” bland världens folk, och ”den våldsamma plundringen av deras produktionsmedel och arbetskraft”. Hon betonade den destruktiva inverkan allt detta hade – ”den omätliga girigheten, den omätliga aptiten på ackumulation, vars själva väsen är att utnyttja” människans verklighet ”utan någon tanke på morgondagen”. Imperialism, militarism och krig är grundläggande för det kapitalistiska system som Luxemburg beskriver och analyserar. Vi måste nu lägga till miljöförfall. Detta leder, som hon uttrycker det, till ”ett ödeläggande av all kultur eller till en övergång till det socialistiska produktionssättet”.

Det femte bandet av hennes verk belyser den väg som Luxemburg hävdade kunde leda till denna socialdemokratins slutliga, övergående seger. Den var inte bara övergående i betydelsen att leda från den kapitalistiska till den socialistiska sortens ekonomi, utan också i hur arbetarnas klassmedvetande och kamp skulle utvecklas, med kamp för reformer som faktiskt kan övergå i en samhällsrevolution. Masskamp för att försvara människor värdighet och livskvalitet skapar det hon kallade ”en underbar galenskap” bland arbetarna, visionen att ”en enorm ansträngning fylld av uppoffringar” kan leda till ”en socialistisk samhällsordning”. Luxemburg uppmanade partiet och Tysklands fackföreningar att hjälpa till att förbereda en intellektuell anda och idealism bland arbetarmassorna, så att ”all kamp vi genomför, alla masstrejker framför oss, inte är något annat än ett nödvändigt historiskt skede framåt mot den slutliga befrielsen från kapitalismen, på vägen till en socialistisk samhällsordning”. Hon sa till oss: ”Vi kan bara växa genom kamp, och det är mitt under kampen som vi lär oss hur vi ska kämpa.” Min tid är slut. Men dessa ord är värda att ta till oss när vi arbetar för att åter bygga upp vår socialistiska rörelse, och med underbar galenskap sträcker oss efter en fri och jämlik framtid – lära oss hur vi ska kämpa, genom att medverka i dagens och morgondagens faktiska kamp.

[Under diskussionen som följde på panelföredragen tog jag upp tre saker. En avvisade att ställa en så kallad ”luxemburgism” (enligt min åsikt en oanvändbar kategori) mot en så kallad ”Lenins leninism” – de var båda två kamrater i den internationella socialistiska rörelsens revolutionära strömning. I en del av tvistefrågorna var hon mer skarpsinnig än Lenin men i en del tycker jag att han hade mer rätt. Även om båda hade stått nära Karl Kautsky innan han övergav den revolutionära

2 Luxemburg, *Sociala reformer eller revolution?*, på marxistarkiv.se, s 1.

marxismen, visade deras gemensamma avvisande av det som blev "kautskyism" att de stod mycket nära varandra. En annan punkt handlade om benägenheten att fråga "vad skulle Rosa Luxemburg göra idag" – enligt min uppfattning inte till särskilt stor hjälp, eftersom hon har varit död i hundra år, och vi har en kvalitativt annorlunda verklighet än den hon stod inför. Detta hänger samman med den tredje punkten: en grundläggande skillnad mellan Luxemburgs tid och vår egen är att allt hon skrev och sa och gjorde var inom ramen för att det internationellt fanns en mäktig socialistisk arbetarrörelse, som hade möjlighet att faktiskt ta den politiska makten och få till stånd en övergång till socialismen. Det existerar inte idag, men jag tror att vårt främsta ansvar är att göra allt vi kan för att få det att uppstå. Luxemburg och andra revolutionärer på hennes tid tillhandahåller en metodologi, insiktsfulla analyser och ett inspirerande exempel som kan bli till hjälp för oss när vi försöker förstå och svara på vår egen verklighet, men det är upp till oss att komma på vad vi ska göra.]

(Översättning från engelska, Göran Källqvist.)